

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут водного господарства та
природооблаштування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
13.06.2021 р.

01-05-138S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Основи геопланування		Basics of geoplanning
Шифр за ОП	ВБ.1.2.4	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань Природничі науки	10	Field of knowledge Natural Sciences
Спеціальність Географія	106	Field of study: Geography
Освітня програма: «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами»		Educational Program: «Constructive geography, water and mineral resources management»

Силабус освітньої компоненти навчальної дисципліни «Основи геопланування» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами» спеціальності 106 Географія. Рівне. НУВГП, 2021. 13 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/19413/>
(<http://ep3.nuwm.edu.ua/20959/>)

Розробник силабусу: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геології та гідрології, в.о. завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “29” квітня 2021 року

Завідувач кафедри: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, в.о. завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.*

Керівник (гарант) ОП: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, в.о. завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ВГП
Протокол №10 від “27” травня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ ВГП: *Хлапук Микола Миколайович, доктор технічних наук, професор.*

СЗ №-2915

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами
Спеціальність	106 Географія
Рік навчання, семестр	Третій рік, V семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	16
Лабораторні заняття:	14
Самостійна робота:	60
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор 	Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, в.о. завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.
Вікіситет	URL: https://cutt.ly/cv1rqwP
ORCID	URL: https://orcid.org/0000-0002-2870-1322
Як комунікувати	Навчальні заняття можуть проводитися за допомогою електронного ресурсу – платформи дистанційного навчання Moodle та безкоштовного додатка для комунікацій Google Hangouts Meet https://meet.google.com/ з пакета Google for Education. Вхід для використання наведених інформаційних технологій здійснюється через корпоративну пошту, яка надається студентам та працівникам університету. Корпоративна пошта викладача: o.ia.romaniv@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ
Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі
<p><i>Метою викладання дисципліни «Основи геопланування» є теоретична і практична підготовка студентів у галузі геопросторового планування як географічно-теоретичного підґрунтя практичної галузі територіального планування, узагальнення попередньо набутих фахових знань для цілей впорядкування територіального розвитку, узгодження господарської діяльності з цілями забезпечення сприятливого середовища існування людини, збереження природної та історико-культурної спадщини.</i></p>
Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle
<p><i>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1096</i></p>
Компетентності
<p><i>ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</i></p> <p><i>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</i></p> <p><i>ЗК6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</i></p> <p><i>ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</i></p> <p><i>СК1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів.</i></p> <p><i>СК8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (мінерали, гірські породи, корисні копалини, гідрологічні об'єкти та їх просторово-часові параметри) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.</i></p> <p><i>СК9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</i></p> <p><i>СК12. Здатність демонструвати розуміння географічних аспектів взаємодії в системі «природа-господарство-населення».</i></p> <p><i>СК13. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички для характеристики геосистем регіонального та локального рівнів.</i></p>

СК15. Здатність характеризувати головні напрями та завдання конструктивної географії, управління водними та мінеральними ресурсами, види планувальних робіт конструктивно- географічного та рекреаційно-туристичного спрямування в різних галузях господарства.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПР3. Пояснювати особливості організації географічного простору.

ПР4. Аналізувати географічний потенціал території.

ПР6. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.

ПР9. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

ПР13. Знати та розуміти регулювання використання природних ресурсів і ведення їхнього кадастру, визначати сучасну структуру та географію природно-ресурсного потенціалу, основні тенденції використання природних ресурсів, розуміти ризики їхньої вичерпності для існування людського суспільства.

ПР14. Знати основні концепції та підходи європейської практики щодо просторового розвитку та просторового планування, сучасний стан та структуру геопланувальних робіт в Україні, пояснювати основні принципи складання схем і проектів у галузі геопланування та проблеми їхньої реалізації, в тому числі для рекреаційної та туристичної діяльності.

ПР16. Знати як використовувати знання та практичні навички для характеристики взаємозв'язків природних та соціальних явищ окремого регіону та рідного краю, сільських територій та природно-заповідних територій та об'єктів, з практичною метою для рекреаційної та туристичної діяльності.

ПР17. Характеризувати комплексно природні, демогеографічні, соціально-економічні умови і ресурси територіальних об'єктів різних рангів, проводити експертизи та складати географічні, геологічні, гідрологічні, геоекологічні висновки, акти та рекомендації, принципові проектні схеми та обґрунтовувати пріоритетні напрями просторового розвитку.

Структура та зміст освітнього компонента

Перелік тем:

Тема 1. Геопланування як суспільно-географічна наука

Тема 2. Території і регіони як об'єкти геопланування

Тема 3. Геопланування, районне планування, регіональне планування, територіальне планування

Тема 4. Регіональний розвиток як об'єкт геопланування

Тема 5. Теоретико-методологічні основи регіональної політики

Тема 6. Система розселення як основа геопланування. Планування й управління екістичними процесами в регіонах України

Тема 7. Планування міст. Просторова структура та функціональне зонування міст

Тема 8. Планування сільських територій

Тема 9. Планування й управління демографічним розвитком регіонів України

Тема 10. Планування й управління соціальним розвитком регіонів України

Тема 11. Планування й управління економічним розвитком регіонів України

Тема 12. Планування й управління інвестиційним розвитком регіонів України

Тема 13. Планування й управління інноваційним розвитком регіонів України

Тема 14. Планування й управління екологічним розвитком регіонів України

Тема 15. Планування й управління адміністративно-територіальним устроєм України

Тема 16. Планування й управління територіальною організацією продуктивних сил в Україні

Засоби навчання, які застосовуються під час викладання: технічні засоби (радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи); мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура; комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі; програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування тощо); бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література).

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні навички 2. Гнучкість розуму 3. Здатність логічно обґрунтовувати позицію 4. Знаходити вихід з складних ситуацій 5. Ініціативність 6. Комплексне рішення проблем 7. Критичне мислення 8. Управлінські якості 9. Формування власної думки та прийняття рішень
Форми та методи навчання
<p>Форми проведення занять: лекції та лабораторні роботи. Окремі питання тем виносяться на самостійне опрацювання студентів.</p> <p>Методи та технології навчання: кейси, проектні технології навчання, мультимедійні технології.</p>
Порядок та критерії оцінювання
<p>Процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів у НУВГП регламентовано Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/.</p> <p>Система оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Ця шкала розподіляється на дві частини: 60 балів – поточна складова оцінювання; 40 балів – модульна складова оцінювання.</p> <p>Передбачено два модульних контролі знань.</p> <p>Модульний контроль проходить у формі тестування із застосуванням системи Moodle.</p> <p>У тесті 32 запитання різної складності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бала (13 балів), • рівень 2 – 5 запитань по 1,0 балу (5 балів), • рівень 3 – 1 запитання по 2,0 бали (2 бали). <p>Усього – 20 балів.</p> <p>Час тестування обмежений – 30 хвилин. Дата тестування призначається за тиждень до його проведення та повідомляється студентам.</p> <p>Поточна складова оцінювання (60 балів) накопичується студентом у процесі виконання лабораторних робіт. Всього є в курсі 7</p>

лабораторних занять. Кожне з них оцінюється у 8 балів. Ще 4 бали студенти отримують за виконання індивідуальних завдань, які додатково пропонуються їм на вибір у завданнях лабораторних робіт (есе, реферати, презентації тощо).

Загальна інтегральна оцінка розраховується як сума балів, накопичена студентом за роботу впродовж семестру.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі, які успішно складають модульні контролі з навчальної дисципліни та вчасно виконують завдання лабораторних робіт мають можливість долучитися спільно з викладачем курсу до виконання наукових досліджень, участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації. Досвід такої співпраці із студентами практикується постійно.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Долішній М. І. Регіональна політика на рубежі XX-XXI століть: нові пріоритети. К. : Наукова думка, 2006. 512 с.
2. Запотоцький С. П. Регіональна конкурентоспроможність: Суспільно-географічні засади формування : монографія. К. : Бізнес Медіа Консалтинг, 2012. 424 с.
3. Заставецька Л. Б. Системи розселення і геопросторові проблеми вдосконалення адміністративно-територіального устрою України: монографія. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. 331 с.
4. Маруняк Є. О. Глобалізація та її вплив на розвиток регіонів України. К. : Реферат, 2007. 224 с.
5. Мезенцев К. В. Суспільно-географічне прогнозування регіонального розвитку : монографія. ВПЦ «Київський університет», 2005. 253 с.
6. Мезенцев К. В., Підгрушний Г. П., Мезенцева Н. І. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність та поляризація : монографія. К. : Прінт сервіс, 2014. 132 с.
7. Мезенцева Н. І., Мезенцев К. В. Суспільно-географічне районування України : навч. посібник. К. : ВПЦ «Київський університет», 2000. 228 с.
8. Немец Л. Н. Устойчивое развитие: социально-географические аспекты (на примере Украины) : монография. Харьков : Факт, 2003. 383 с.
9. Немец К. А., Немец Л. М. Просторовий аналіз у суспільній географії: нові підходи, методи, моделі : монографія. Харків : ХНУ, 2013. 225 с.

10. Нємець К.А., Нємець Л.М. Теорія і методологія географічної науки: методи просторового аналізу. Навчально-методичний посібник. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 172 с.
11. Паламарчук М. М., Паламарчук О. М.. Економічна і соціальна географія України з основами теорії : посібник. К. : Знання, 1998. 416 с.
12. Пістун М. Д., Мельничук А. Л. Сучасні проблеми регіонального розвитку : навч. посібник. К. : ВПЦ «Київський університет», 2010. 286 с.
13. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку : монографія / За ред. З. С. Варналія. К. : Знання України, 2005. 498 с.
14. Романюк С. А. Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості: Регіональні дослідження : монографія. К. : Вид-во УАДУ, 2001.
15. Сонько С. П. Просторовий розвиток соціо-природних систем: шлях до нової парадигми : монографія. К. : Ніка Центр, 2003. 287 с.
16. Структурні трансформації в економіці України: динаміка, суперечності та вплив на економічний розвиток : наукова доповідь / [Шинкарук Л.В., Бевз І.А., Барановська І.В. та ін.] ; за ред. чл.-кор. НАН України Л.В. Шинкарук; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». К., 2015. 304 с.
17. Територіальна структура господарства і розселення населення в Україні / За ред. В. П. Нагірної. К. : Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2010. 280 с.
18. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики : навч. посібник. Одеса : Астропринт, 2005. 632 с.
19. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С. Планування територій: Навч. посіб. Херсон : Грінь Д.С., 2017. 268 с.
20. Шаблій О. І. Основи суспільної географії : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 296 с.

Додаткова література

1. Адміністративно-територіальний устрій України: Історія та сучасність / За ред. В. Г. Яцуби. К. : Секретаріат Кабінету Міністрів України, 2002. 269 с.
2. Барановський М. О. Наукові засади суспільно-географічного вивчення сільських депресивних територій України.. Ніжин, 2009. 396 с.
3. Джаман В. О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти : монографія. Чернівці : Рута, 2003. 392 с.
4. Дністрянський М. С. Етногеографія України : навч. посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 232 с.

5. Дністрянський М. С. Етнополітична географія України: проблеми теорії, методології, практики : монографія. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. 490 с.
6. Доценко А. І. Адміністративно-територіальний устрій і розселення в Україні. К. : РВПС України НАНУ, 2003. 76 с.
7. Доценко А. І. Територіальна організація розселення (теорія та практика). К. : Фенікс, 2010. 536 с.
8. Дудник І. М., Литовченко І. В. Суспільно-екологічне районування території (географічний підхід) : монографія. К. : ІМВ НАУ, 2011. 189 с.
9. Захарченко В. І. Трансформаційні процеси у промислових територіальних системах України : монографія. Вінниця : Гіпаніс, 2004. 547 с.
10. Изменения городского пространства в Украине / Под ред. Л. Г. Руденко. К. : Реферат, 2013. 160 с.
11. Інноваційно-інвестиційна і технологічна безпека трансформації регіональних економічних систем / За ред. М. А. Хвесика. К. : Наукова думка, 2013. 487 с.
12. Іщук С. І. Промислові комплекси України. Наукові основи територіальної організації : навч. посібник. К. : Вид-во ПАЛИВОДА А.В., 2003. 248 с.
13. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво : монографія. Львів : ІРД НАН України, 2004. 395 с.
14. Підгрушний Г. П. Промисловість і регіональний розвиток України : монографія. К. : Інститут географії НАН України, 2009. 300 с.
15. Трансформація структури господарства України: регіональний аспект : монографія / За ред. Г. В. Балабанова, В. П. Нагірної, О. М. Нижник. К. : Міленіум, 2003. 404 с.
16. Яворська В. В. Регіональні геодемографічні процеси в Україні : монографія. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2013. 384 с.

Інформаційні ресурси

1. Адміністративно-територіальний устрій України. URL: <https://atu.decentralization.gov.ua/>
2. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, затверджена Постановою КМУ від 6 серпня 2014 р. № 385. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>
3. Державний служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Децентралізація дає можливості. URL: <https://decentralization.gov.ua/>
5. Інновації в Україні: Європейський досвід та рекомендації для України // Том 3. Інновації в Україні: пропозиції до політичних заходів. Остаточний варіант (проект від 19. 10. 2011 р.). – К. : Фенікс,

2011. – 76 с.. URL: http://kneu.edu.ua/userfiles/our_partners/gudrun/3_UA.pdf 20.
6. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо діяльності єврорегіонів України у 2011 році URL: // Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. URL: : http://minregion.gov.ua
7. Концепція реформи місцевого самоврядування (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29. 07. 2009 р. № 900-п) URL: : http://www.minregionbud.gov.ua/uk/publish/article/43635
8. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України URL: http://www.me.gov.ua
9. Національний атлас України. URL: http://wdc.org.ua/atlas/
Дедлайни та перескладання
<i>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУБГП», розміщений документ за покликанням http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. За цим документом реалізується і право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно документу, який розміщений за покликанням https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty. Оголошення стосовно дедлайнів здачі виконаних лабораторних робіт, звітів про самостійну роботу з навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1096 за календарем.</i>
Неформальна та інформальна освіта
<i>На сьогодні існують відкриті онлайн-курси таких платформ, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з навчальними результатами навчальної дисципліни. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, викладені у Положенні про неформальну та інформальну освіту у НУБГП http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita</i>
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання
<i>Під час викладання курсу здійснюється залучення до навчання та викладання практиків, які мають досвід у сфері геопланування та управління просторовим розвитком. Зокрема це представники групи</i>

радників мера міста Рівного, а саме його очільник Тарас Бик. Група радників займається проблемами розвитку міського середовища, інтегрованим та сталим міським розвитком, налагодженням міжнародних зв'язків міста Рівне та іншими питаннями, які тісно переплітаються із змістом навчальної дисципліни.

Правила академічної доброчесності

В НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету. Здійснюється:

- перевірка навчальних завдань на плагіат (есе, рефератів);
- неприпустимим є списування та обман в освітньому процесі;
- оцінки за роботи, в яких був виявлений плагіат, анулюються.

Більше інформації за покликанням «Кодекс честі студента» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

Вимоги до відвідування

Студентові не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (лікарняні, мобільність тощо) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал, який розміщений на платформі MOODLE.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно для навчальної мети з цієї дисципліни.

Оновлення

З ініціативи викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик в сфері геопланування. Студенти мотивовані долучатись до оновлення змісту дисципліни шляхом внесення пропозицій викладачу стосовно нових форм роботи та вивчення нових тем. За ініціативністю студентам можуть нараховуватися додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі результати навчання у вітчизняних та іноземних ЗВО (через освоєння освітніх компонентів або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), такі результати навчання можуть бути предметом визнання. Більше інформації про академічну мобільність у Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/> та *Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП* <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>

Лектор

*Романів Оксана Яківна,
кандидат географічних наук, доцент*